

Základní škola a Mateřská škola Bohdalec, okres Žďár nad Sázavou,
příspěvková organizace

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU ZŠ BOHDALEC,
zpracovaný podle ŠVP ZŠ Bohdalec**

Č.j.:	/2017
Skartační znak:	A5
Vypracoval:	PaedDr. Zdeňka Kučerová
Schválil:	PaedDr. Zdeňka Kučerová
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. 9. 2017
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. 9. 2017
Pedagogická rada projednala dne:	30. 8. 2017
Školská rada projednala dne:	1. 9. 2017

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy:

Základní škola a Mateřská škola Bohdalec, okres Žďár nad Sázavou, příspěvková organizace

Adresa:

Bohdalec 80, 592 55

Ředitelka školy:

PaedDr. Zdeňka Kučerová

Telefon:

566 673 944

E-mail:

zs.bohdalec@gmail.com

Webové stránky:

www.zsbohdalec.estranky.cz

IČO: 75020947

Vychovatelka: Bc. Veronika Papoušková

Zřizovatel:

Obec Bohdalec

Bohdalec 101, 592 55

Platnost dokumentu: Od 1. 9. 2017

V Bohdalci 1. 9. 2017

.....

OBSAH

1. Charakteristika ŠVP
 2. Cíle vzdělávání
 3. Obsah vzdělávání, návaznost na ŠVP, klíčové kompetence, rizika ohrožující kvalitu výchovného působení
 4. Formy vzdělávání
 5. Materiální podmínky
 6. Ekonomické podmínky
 7. Personální podmínky
 8. Bezpečnost ve školní družině
 9. Podmínky pro práci s žáky se specifickými potřebami a žáků mimořádně nadaných
 10. Výchovně- vzdělávací strategie
 11. Evaluace
 12. Roční plán činnosti školní družiny
- Příloha: Řád školní družiny
- .

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Do školní družiny jsou žáci přihlašováni svými zákonnými zástupci. ŠD není pokračováním školního vyučování, hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Školní družina pracuje při ZŠ Bohdalec a je umístěna ve velké třídě.

Školní družinu navštěvují žáci 1.-5. ročníku Základní školy Bohdalec.

Kapacita školní družiny je 19 žáků.

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno po dobu 10 měsíců, odpovídá trvání školního roku. Po dobu podzimních, vánočních, pololetních a jarních prázdnin se činnost ŠD přerušuje.

Provoz školní družiny, Podmínky pro příchody a odchody ze ŠD jsou stanoveny vnitřním Řádem školní družiny.

2. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

- Nabízet dětem smysluplné využití volného času
- Rozvíjet osobnost dítěte. Vést děti k samostatnému rozhodování a tvorbě postojů.
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů.
- Utvářet kladný vztah k přírodě a učit chránit svět kolem nás.
- Učit se předávat znalosti, zkušenosti a dovednosti v různých oblastech.
- Prožívat radostné chvíle, jistotu a bezpečí.
- Učit žáky osvojovat si základy slušného chování.
- Učit se komunikovat, spolupracovat a respektovat se.
- Rozvíjet u dětí pohybové schopnosti v oblasti jemné i hrubé motoriky.
- Cvičit paměť, postřeh a soustředění.
- Vytvářet podmínky pro odpočinek a relaxaci

3. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Návaznost na vzdělávací program základního vzdělávání:

Obsah vzdělávání ve školní družině vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, především ve vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“. Tato oblast rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváříme tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznáváme sebe i své nejbližší okolí. Učíme se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů. Soustředěně je pozorujeme a přemýšlíme o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se učíme vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života. Při osvojování poznatků a dovedností se učíme vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Klíčové kompetence:

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák dokáže samostatně vyřešit problém nebo dokáže požádat o pomoc druhého.

Nenechá se odradit případným nezdarem.

Všimá si problémů druhých.

Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Umí vyhledat informace k řešení problémů.
Umí využít svých znalostí, zkušeností a dovedností.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Umí se souvisle vyjádřit mluveným slovem.
Nebojí se vyjádřit svůj názor.
Naslouchá názorům druhých, respektuje je.
Dokáže vést dialog.
Umí pracovat s informacemi.
Vyjadřuje se kultivovaně.
Dokáže argumentovat, obhájit své názory.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ

Žák spolupracuje v kolektivu.
Vyjadřuje své názory.
Umí jednat s vrstevníky.
Je ohleduplný k okolí, ochotný pomoci druhým.
Umí přijmout názor druhých.
Spolupracuje.
Zná možnost, jak vědomě zvládat své emoce.
Má upevněné hygienické návyky.

KOMPETENCE OBČANSKÁ

Respektuje druhé.
Respektuje odlišnosti – osobní, kulturní, náboženské, atd.
Dokáže pomoci v tísni.
Dokáže odolat nátlaku druhých v situacích, se kterými nesouhlasí.
Dokáže odolat psychickému nátlaku.
Uvědomuje si odpovědnost za své činy.
Zná svá práva a povinnosti.
Dokáže dle svých možností vyhodnotit situaci.
Chápe a vnímá tradice, historii a kulturu.
Je ohleduplný k přírodě.
Uvědomuje si hodnotu majetku svého i jiných osob.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Používá bezpečně pracovní pomůcky a vybavení.
Dokáže pracovat podle instrukcí a návodu.
Váží si práce ostatních.
Reaguje na potřeby a pomoc druhých.
Chrání zdraví své i druhých.
Je ohleduplný k přírodě a lidem kolem sebe.
Umí udržovat pořádek ve svých věcech a na svém pracovním místě.
Umí zhodnotit svoji práci i práci druhých.
Umí dokončit svoji práci a vyhodnotí úspěšnost.

Rizika ohrožující kvalitu výchovného působení

- nedostatek času na jednotlivé činnosti, způsobený různou dobou pobytu žáků ve ŠD
- nedostatek vlastních prostor
- nerespektování specifika práce školní družiny - hraní si na školu;
- omezování spontánních činností;

- stereotypnost a zúžení činnosti pouze na sociální funkci družiny;
- nevyužívání všech prostor, které škola a okolí poskytuje;
- malý respekt k rozdílům v tělesných a smyslových dispozicích žáků;
- nedostatečné nebo žádné motivování žáků k činnosti;
- rezignace vychovatelky na výchovné působení, např. nevhodná komunikace

4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Základním prostředkem práce v družině je hra, která přináší kladné emoce, navozuje nové zážitky a využívá prvky zážitkové pedagogiky.

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového vzdělávání.

- Výtvarná a pracovní činnost
- Sportovní aktivity
- Hudební a dramatická výchova
- Odpočinkové činnosti
- Rekreační činnosti
- Příprava na vyučování

Příležitostná činnost výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost, která je organizována nepravidelně dle potřeb dětí a možností ŠD.

Mohou se účastnit i žáci, kteří nejsou přihlášení do ŠD k pravidelné docházce. Jedná se většinou o jednorázové akce.

- Sportovní soutěže
- Karneval
- Besídky

Spontánní aktivity jsou zahrnuty především v rámci odpoledních klidových činností a při pobytu venku.

5. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

ŠD je provozována ve velké třídě školy. Třída je vybavena nábytkem určeným k ukládání hraček, her a knih, lavicemi, žíněnkami a kobercem, kde děti tráví čas určený k odpočinku a relaxaci. Ke sportovním aktivitám je využíváno školní hřiště a dětské hřiště.

Sociální zařízení a šatny má ŠD společně se ZŠ.

Využíváme i sportovní místnost v kulturním domě, popř. sportovní areál TJ Bohdalec, resp. jeho víceúčelové hřiště. Při příznivém počasí trávíme čas v přírodě v okolí obce.

Užívání mimoškolních prostor je ošetřeno pravidly bezpečnosti.

6. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Úplatu za školní družinu řeší směrnice Stanovení výše úplaty za poskytování zájmového vzdělávání ve školní družině, která stanovuje úplatu měsíčně (rozumí se tím i jeden odchozený den v měsíci).

Úplata se hradí vychovatelce, dvakrát za školní období. Nárok na vrácení úplaty nastává v případě

dlouhodobé nemoci, žádost o vrácení úplaty podávají rodiče ředitelce školy. Datum úhrady určí ředitelka školy a seznámí s ním rodiče na schůzce rodičů či jiným vhodným způsobem.

Na úplatu za zájmové vzdělání může být poskytnuta sleva či úplné prominutí při pěstounské péči nebo v sociální nouzi. Rodiče si podají žádost u ředitelky školy a donesou doklad pro uznání ze sociálního úřadu.

7. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Pedagogický provoz v ŠD zajišťuje vychovatelka.

Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem dítěte při činnostech, které motivuje, navozuje, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí. Probouzí v žácích aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat. Podněcuje a rozvíjí jejich přirozenou zvědavost, i odvahu projevit se a ukázat své schopnosti. Tyto žádoucí projevy pak přiměřeně oceňuje a chválí.

Vychovatelka během celého pedagogického působení rozvíjí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků: Zdravé sebevědomí, sebejistotu, schopnost být sám sebou, přizpůsobit se životu v sociální skupině i v multikulturní společnosti. Pokládá základy pro celoživotní učení a schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot.

8. BEZPEČNOST VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj žáků. Podporuje dobré vztahy mezi žáky, zaměstnanci, rodiči a širokou veřejností. Předchází rizikovým situacím nebo úrazům. Žáci se vždy řídí pokyny pedagogického pracovníka, jsou vedeny k odpovědnosti za své chování, svou bezpečnost i bezpečnost ostatních při jednotlivých činnostech.

Při všech aktivitách dbá vychovatelka ŠD zásad BOZP, vykonává přímý dozor, je neustále přítomna v oddělení. Pověřit jinou osobu dozorem nad oddělením lze pouze s vědomím ředitelky školy. Úrazy vychovatelka neprodleně zapisuje do knihy úrazů, ihned informuje ředitelku školy. Při řešení sociálně patologických jevů spolupracuje s třídní učitelkou i ředitelkou školy, postupuje podle pokynů MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, z kterého vychází i Minimálního preventivního programu naší školy.

Bezpečnost ve všech prostorách ŠD je zajištěna Školním řádem a Řádem školní družiny.

9. PODMÍNKY PRO ČINNOST ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMORÁDNĚ NADANÝCH

- individuální přístup
- příjemné prostředí
- rozdělení úkolů na dílčí části
- vybavení didaktickými pomůckami
- různorodá nabídka činností
- spolupráce s rodiči
- aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti

10. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

K dosažení stanovených cílů využíváme zejména tyto výchovně vzdělávací strategie:

- skupinová práce
- individuální práce
- komunitní kruh
- výklad
- dramatizace
- projekty
- práce s knihami, časopisy
- vyprávění
- rozhovor
- pozorování
- hra
- práce s encyklopediemi, mapami, internetem
- soutěže
- výstavy
- besedy
- kvízy, křížovky, doplňovačky, skryvačky, rébusy
- vycházky
- pohybové aktivity
- odpočinek, relaxační techniky
- praktické dovednosti
- řešení problémových úloh

11. EVALUACE

Evaluační procesy probíhají na úrovni

a) individuální - vychovatelka si průběžně hodnotí práci jednotlivých činností, většinou formou společné diskuze s žáky na závěr jednotlivých činností, ale i v průběhu činností. Měřítkem pro hodnocení činností je především zájem žáků účastnit se programu, jejich chuť podílet se na jeho vytváření.

b) vedení školy

Vnitřní evaluace sleduje tato kritéria:

- Podmínky činnosti (vhodnost uspořádání a vybavení prostředí pro realizované činnosti);
- Organizace činnosti (motivace, respektování specifík práce školní družiny, využívání zásad pedagogiky volného času, zohledňování specifík jednotlivých žáků, využití času vyhrazeného pro činnosti, zajištění bezpečnosti);
- Činnost vychovatelky (jednání se žáky, způsob komunikace, navozování tvůrčí atmosféry, pestrost volených činností, zvládání režimových momentů, např. přechody na sportoviště.

12. ROČNÍ PLÁN ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Plán je rozvržen do čtyř bloků na čtyři roční období: podzim, zima, jaro, léto. Je realizován jako celoroční hra s různým motivačním zaměřením a názvem, vychází a souvisí s celoročním výchovně-vzdělávacím plánem školy.

1. Blok: PODZIM

Poučení o bezpečnosti, seznamovací hry, orientace v okolí školy, prostoru, čase, dopravní prostředky, můj dům, můj pokoj, zvířátka, odlet ptactva, výstava ovoce a zeleniny, instalace ptačí budky, podzimní hry, zdravá strava, hry v tělocvičně, venku, vyrábíme draka, čas sklizně a přípravy na zimu, listnaté stromy, čas pro domácí mazlíčky, rukodělné činnosti

2. Blok: ZIMA

Pozorování ptáků v zimě, krmítko, zimní spánek živočichů, zvířecí stopy ve sněhu, vánoční dárky, Advent, Vánoce, vánoční výzdoba, masopust, hry venku, zdraví, první pomoc, práce s papírem, rukodělné činnosti, čas pro jehličnany,

3. Blok: JARO

Vycházky do okolí obce, pozorování přírody, jarní květiny, počasí, koloběh vody, zvířata a jejich mláďata, Velikonoce, pracovní a výtvarné techniky, písničky o jaru, hry, můj šatník, řemeslníci a profese, návrat ptáků z teplých krajín, hry venku, soutěže

4. Blok: LÉTO

Vycházky do přírody, čas pro les, sběr léčivých rostlin, herbář, četba knih o přírodě, poučení dětí o bezpečnosti při letních činnostech, vyhodnocení celoroční činnosti.

V Bohdalci 1. 9. 2017

.....